

Pohled České školní inspekce na placené kroužky v mateřských školách

PhDr. Ondřej Andrys, MAE,
náměstek ústředního
školního inspektora

ČŠI

Česká školní
inspekce

V nedávné době se do popředí zájmu některých médií dostala problematika placených kroužků v mateřských školách a přístup České školní inspekce k tomuto tématu. Pro vyjasnění nabízíme následující stanovisko.

Mateřská škola poskytuje vzdělávání podle ŠVP za úplatu stanovenou právním předpisem, resp. bezúplatně. Pokud se **mateřská škola rozhodne poskytnout** nebo zprostředkovat další **nadstandardní aktivity** („kroužky“ v podobě např. výuky cizího jazyka, nadstandardní sportovní, hudební či taneční aktivity apod.), **může tak samozřejmě učinit** a mnohdy jde o vítané rozšíření nabídky školy v rámci její doplňkové činnosti, avšak tyto aktivity **nesmí zasahovat do vzdělávání podle školského zákona**, nesmí toto vzdělávání podle školského zákona nahrazovat a nesmí být poskytovány na úkor rozsahu a kvality vzdělávání dle ŠVP.

Aktivita nabízená v podobě placeného „kroužku“ **nemůže být uvedena jako součást ŠVP**. Pokud by byla, je povinná ji mateřská škola poskytnout všem dětem v rámci standardního vzdělávání zdarma a není možné ji nabízet v placené variantě. Příklad může být následující. Pokud je v ŠVP dané mateřské školy uvedeno, že tato škola např. rozvíjí pohybové aktivity dětí, není již možné nabízet zpoplatněný „kroužek“ pohybových aktivit. Je však možné nabídnout nějakou nadstandardní aktivitu nad rámec ŠVP, tedy např. gymnastický kroužek apod. Z nabídky aktivit navíc musí být jednoznačně patrné, že **rodiče mohou pro své děti tohoto nadstandardu využít, ale nemusí**. Pokud této nabídky v podobě nadstandardní aktivity nevyužijí, musí být jejich dětem v mateřské škole **zajištěn plnohodnotný program v souladu s ŠVP**. Obdobný pohled lze aplikovat také na lyžařské kurzy, které jsou vítaným doplňkem předškolního vzdělávání, a v žádném případě není nutné se organizace těchto kurzů při splnění stanovených podmínek jakkoli obávat. Není však možné akceptovat praxi, kdy většina dětí

odejde do nějakého placeného kroužku a zbývající děti již víceméně jenom čekají, až se ti ostatní vrátí, aby mohly pokračovat ve standardním programu předškolního vzdělávání.

Lze také jednoznačně doporučit, aby se „kroužky“ konaly až odpoledne. Pokud jsou takové aktivity nabízeny v průběhu dopoledne (často např. plavání), **nesmí žádným způsobem zasahovat do vzdělávání dle ŠVP a nemohou být uplatňovány na úkor jeho rozsahu a kvality**. Efektivní organizace vzdělávání v mateřské škole je jedním z kritérií České školní inspekce při hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. Pokud by realizace „kroužku“ měla nepříznivý dopad na provoz mateřské školy nebo průběh vzdělávání dle ŠVP (např. narušení činností dětí v rámci plnění ŠVP z důvodu odchodu části dětí do kroužku, nevyvážený poměr spontánních a řízených činností v průběhu dne, omezení dostatečné doby pobytu dětí venku, narušování doby stanovené pro jídlo a odpočinek dětí), jsou negativní zjištění popisována v inspekční zprávě.

Splnit je také třeba některé povinnosti ve vztahu k zajištění dohledu. Mateřská škola **vykonává dohled nad dítětem od doby, kdy jej pedagog převezme od jeho zákonného zástupce, až do doby, kdy mu jej předá zpět**. Pokud tedy dítě odchází z mateřské školy do „kroužku“, je třeba, aby rodiče pověřili konkrétní osobu (např. lektora) k vyzvednutí a předání dítěte a pověření předali mateřské škole, a to i v případě, kdy výuka kroužku probíhá přímo v mateřské škole. Pokud „kroužky“ vedou přímo pedagogové školy, nesmí tak činit v pracovní době, a tudíž za tuto činnost ani nemohou být placeni ze státního rozpočtu.

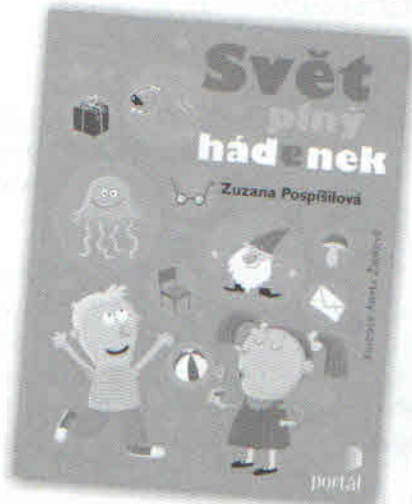
Česká školní inspekce se důrazně ohrazuje proti některým mediálním výstupům, které interpretují výše představené stanovisko zcela nesmyslným způsobem. **Stanovisko se vyjadřuje pouze ke kroužkům, které nejsou součástí ŠVP** (jde o „nadstandardní“ aktivity popsané v části 10 Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání). Naopak činnosti, které jsou součástí ŠVP (běžně bývá výuka plavání, lyžařský výcvik, jazyková propedeutika apod.), se toto stanovisko netýká. Tyto činnosti hradí škola z prostředků státního rozpočtu a z úplaty za předškolní vzdělávání (hradí tak platy osob, jež vzdělávání zajišťují, nákup pomůcek apod.). To samozřejmě nevylučuje, že bude požadována úhrada za dopravu, vstupy apod.

Česká školní inspekce v žádném případě nezakazuje konání plaveckých či lyžařských výcviků v mateřských školách, naopak tyto aktivity podporuje. Musí však být organizovány v souladu s českým právním řádem. Ilustrovat to lze na příkladu plavání následovně: Pokud má mateřská

škola výuku plavání ve svém ŠVP, může ji organizovat dopoledne i odpoledne, může od dětí vybírat příspěvky na dopravu či pronájem plaveckého bazénu apod., nicméně nemůže z těchto příspěvků financovat učitele nebo lektora plavání. Ten musí být hrazen z prostředků školy, neboť poskytuje vzdělání, na které mají děti dle ŠVP právo, a musí tedy být poskytováno zdarma, resp. v rámci standardní úplaty za předškolní vzdělávání. Pokud mateřská škola výuku plavání ve svém ŠVP nemá a nabízí ji jako placený kroužek, opět může být organizováno dopoledne i odpoledne (obecně lze pro kroužky sice doporučit konání spíše v odpoledních hodinách, právě pro výuku plavání je však často praktičtější konání dopoledne). Takový postup je možný a Česká školní inspekce jej nijak nezakazuje, je pouze třeba zohledňovat pravidla popsaná ve stanovisku. Mateřská škola může v takovém případě od dětí vybírat příspěvek na výuku plavání, přičemž na rozdíl od případu, kdy má plavání ve svém ŠVP, může z příspěvku hradit i lektora.

II

Novinky z Portálu

KNIHKUPECTVÍ PORTÁL:
Praha 1, Jindřišská 30 / Praha 8, Klapkova 2

portál

obchod.portal.cz